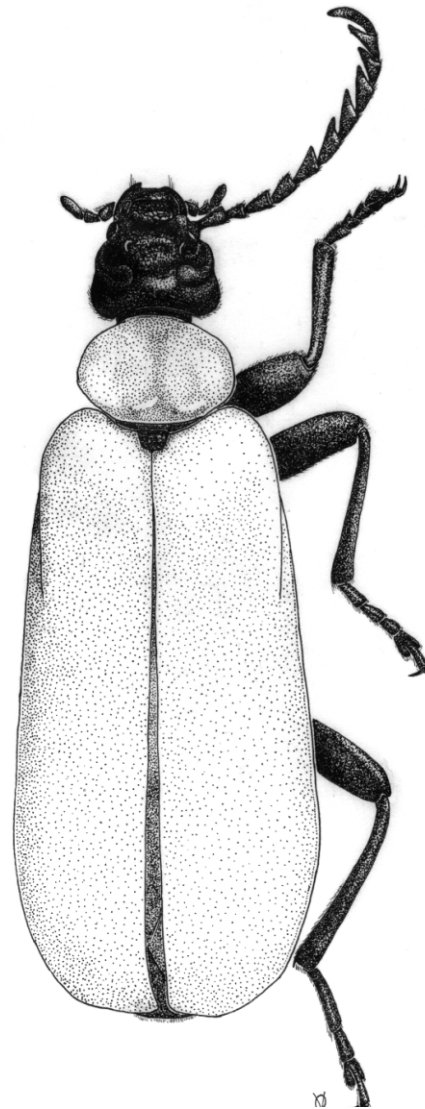

Sektie
Everts
Info 102

Mededelingenblad van de
Sektie *Everts*
Nederlandse Entomologische Vereniging

februari 2014

Bestuur van de sekte:

Frank van Nunen (voorzitter) – Amaliastein 113, 4133 HB Vianen, (0347-376545),
fvannunen*planet.nl

Oscar Vorst (secretaris-penningmeester) – Poortstraat 55, 3572 HD Utrecht, (030-2722209), *everts*nev.nl*

Ed Colijn (website en nieuwsbrief) – Hofstede 54, 8212 WD Lelystad, (0320-227509), *colijn*sarvision.nl*

Gert van Ee – Voorhelmstraat 5, 2012 ZM Haarlem, (023-5315742),
coleoptera*kpnmail.nl

Ruud Jansen – Blankenbergestraat 6, 1066 TK Amsterdam, (020-6694523),
ruudbertine*kpnplanet.nl

Overige Info

Lidmaatschap €7,50 per jaar, NL95INGB0004058536,
Sektie Everts, Amsterdam.

Website www.nev.nl/everts

Nieuw lid

Martin Edelman, Mozartstraat 89, 2992RE Barendrecht, 010-4895535,
mh.edelman*rotterdam.nl

Verhuisd

Bert van Zanen, Dijkgraafaan 158, 3421 XJ Oudewater, 0348-565737,
bert.van.zanen*xs4all.nl

De Sektie *Everts* van de Nederlandse Entomologische Vereniging werd opgericht in 1988 en richt zich op de studie van de (Nederlandse) kevers. Zij is vernoemd naar de grondlegger van de vaderlandse coleopterologie jonkheer Edouard Everts (1849-1932).

Agenda

1 maart 2014	Voorjaarsbijeenkomst te Schoonrewoerd
10 mei 2014	Voorjaarsexcursie Dal Overijsselse Vecht
14 jun 2014	Extra excursie Veluwezoom
5-7 sep 2014	Excursieweekend Groningen
15 nov 2014	Najaarsbijeenkomst te Tilburg

Voorjaarsbijeenkomst Schoonrewoerd 1 maart 2014

De komende voorjaarsbijeenkomst wordt weer gehouden in het **Natuurcentrum “De Schaapskooi”**, Overboecip 15, 4145 NN te Schoonrewoerd, tel. 0345-641201 (AC 135.4-438.8). De Schaapskooi staat aan de doorgaande weg Lexmond - Hei en Boecip - Schoonrewoerd (zie www.natuurcentrum.nl). Met het openbaar vervoer is het natuurcentrum op zaterdag niet bereikbaar (of op 1800 m loopafstand: busdienst Utrecht-Leerdam). Probeer zoveel mogelijk met elkaar per auto te reizen! In het centrum is koffie en thee (en allerlei andere drankjes) te koop, maar geen lunch. Neem dus zelf een lunch mee. Er kan wel soep worden besteld voor bij de lunch. De bijeenkomst start om 10.30 uur. Aankomst vanaf 10.00 uur met koffie.

Ochtend

- Verkiezing nieuw bestuurslid
- Loopkevers leren lezen. Het gebruik van soorteigenschappen en life history analyse voor de evaluatie van processen van aantasting en beheer - Joost Vogels
- *Monochamus* in Nederland - Theodoor Heijerman

Middag

- Minicursus kleine zwarte bolletjes - Oscar Vorst

Naast bovengenoemd programma is er natuurlijk voldoende ruimte voor informele contacten: bijpraten, uitwisselen van kevers ter controle, etc., etc.

Minicursus kleine zwarte bolletjes

Onderwerp van de minicursus is deze keer niet een systematische gedefinieerde groep, zoals een familie of genus, maar een meer pragmatische. Dit keer doen alle **kleine** (tot 3 mm), **zwarte** (tot donkere), **bolletjes** (lengte/breedte < 1.5), zonder duidelijke insnoering tussen halsschild en dekschilden) onder de Nederlandse kevers mee. Vaak is het doorlopen van een familietabel voor dergelijke kevers erg onpraktisch. Immers, door het geringe formaat en de vaak min of meer onder het lichaam gevouwen sprieten en poten zijn veel formele kenmerken lastig te zien. Door het gebruik van praktische

kenmerken is het bepalen van in ieder geval het genus vaak vrij eenvoudig. Voor wie mee wil doen: neem zoveel mogelijk je eigen stereomicroscoop, prepareermateriaal en vooral je eigen kleine zwarte bolletjes mee!

Bestuurswisseling

Na de voorjaarsvergadering zullen de functies van diverse bestuursleden veranderen. Frank van Nunen treedt af. Oscar Vorst neemt zijn taak als voorzitter over. Gert van Ee is de nieuwe secretaris en Ruud Jansen zal het penningmeesterschap op zich nemen.

Verkoop buisjes en PVP

De witte bakken zijn inmiddels allemaal verkocht. Tijdens de voorjaarsbijeenkomst zijn nog wel een tweetal typen plastic buisjes alsmede PVP te koop!

De **kleine** (5,5 ml) **buisjes** meten 53 x 14 mm, zijn van stevig half-doorzichtig plastic en voorzien van een schroefdop. Bestand tegen alcohol en ethylacetaat. Ledenprijs: €10,- per 100 stuks.

De **grotere** (25 ml) **buisjes** meten 60 x 27 mm, zijn van stevig half-doorzichtig plastic en voorzien van een witte schroefdop. Bestand tegen alcohol en ethylacetaat. Ledenprijs: €10,- per 45 stuks.

Daarnaast zijn er ook nog steeds **druppelflesjes** voor ethylacetaat en **PVP-oplossing** (voor het prepareren van genitaaltjes) beschikbaar. Prijs resp. €2,- (stuk) en €5,- (~5 ml).

Je dient een eventuele bestelling **van te voren** bij Oscar Vorst te **melden!**

Oproep nieuwe provincierecords loopkevers

Jan Muilwijk vraagt iedereen die nieuwe provincierecords heeft (i.e. die nog niet in de Nederlandse kevercatalogus worden genoemd), de betreffende soorten/exemplaren mee te nemen naar de voorjaarsvergadering. Deze nieuwe records kunnen dan worden opgenomen in de op stapel staande nieuwe loopkevertabel.

Inleveren soortenlijstjes excursies 2013

De soortenlijsten van de excursies van afgelopen jaar graag aanleveren als **Orde- of Klasse-export**. Aanleveren in een andere vorm bezorgt de samenstellers van de verslagen onnodig veel werk en vergroot de kans op fouten. Ook kleine bijdragen van één of enkele soorten worden gewaardeerd! Zie voor de contactgegevens p.2.

Excursies 2013

Najaarsexcursie AW-Duinen

Verslag

Gert van Ee

Deadline

01-06-2014

Keverboeken in 2011

Oscar Vorst

De hier gegeven opsomming van in het jaar 2011 verschenen keverboeken is verre van compleet. Boeken die alleen tropische Coleoptera behandelen of een zeer beperkte soortengroep (een enkel genus) vallen buiten het kader van deze rubriek. De vermelde prijzen zijn slechts indicaties!

BOUCHARD, P. ET AL., 2011. – *Family-group names in Coleoptera (Insecta)*. *Zookeys* 88: [i-iv], 1-972. Pensoft Publishers, Sofia. HB €120 ISBN 978 954 642 583 6, PB €99 ISBN 978 954 642 584 3, PDF gratis.

Belangwekkend overzicht van alle 4887 gepubliceerde familiegroepnamen (dit zijn de namen die van toepassing zijn op de categorieën superfamilie tot subtribus). Van alle namen is de oorspronkelijke publicatie, het typegenus waarop de naam gebaseerd is alsook de taalkundige stam vermeld. De namen worden alle geplaatst in de momenteel gangbare systematische indeling van de Coleoptera, goeddeels gebaseerd op de twee recente overzichten in het Handbook of Zoology (2005, 2010). Van de gepubliceerde namen zijn er 2938 in gebruik als geldige naam van 24 superfamilies, 211 families, 541 subfamilies, 1663 tribus en 740 subtribus (inclusief fossiele taxa). Voorzien van een leesbare inleiding over de gevolgde werkwijze.

COULON, J., R. PUIPIER, É. QUÉINNEC, É. OLLIVIER & P. RICHOUX, 2011. – *Coléoptères carabiques. Compléments aux deux volumes de René Jeannel, mise à jour, corrections et répertoire. Volume 1. Faune de France* 94: 1-352, pls 1-12. Fédération Française des Sociétés des Sciences Naturelles, Paris. €45 ISBN 978 2 903052 33 1

COULON, J., R. PUIPIER, É. QUÉINNEC, É. OLLIVIER & P. RICHOUX, 2011. – *Coléoptères carabiques. Compléments aux deux volumes de René Jeannel, mise à jour, corrections et répertoire. Volume 2. Faune de France* 95: 369-684, pls 13-28. Fédération Française des Sociétés des Sciences Naturelles, Paris. €45 ISBN 978 2 903052 34 8

Maar liefst bijna 700 pagina's tekst en 28 platen zijn er nodig om het standaardwerk over de Franse loopkevers van Jeannel up-to-date te brengen. Niet zo vreemd, want dit werk verscheen, als deel 39 en 40 in dezelfde reeks, in de jaren 1940-41. De nu gepubliceerde aanvullingen en correcties geven een overzicht van de in de afgelopen zeventig jaar sterk toegenomen kennis van de Franse Carabidae. Beide delen zijn rijk voorzien van aanvullende sleutels en figuren die het nu mogelijk maken om de Franse soorten volgens de huidige stand van zaken op naam te brengen. Zonder het origineel van Jeannel zijn deze delen nauwelijks van nut. Gelukkig is dat werk als PDF beschikbaar via www.faunedefrance.org. Overigens verscheen in 1949, als deel 51, al eerder een supplement op het werk van Jeannel van zijn eigen hand.

De platen tonen een dwarsdoorsnede van de Franse loopkeverfauna aan de hand van telkens negen kleurenfoto's per plaat. Het is toch wel jammer dat er geen echte nieuwe druk van Jeannel's werk is verschenen, waarin alle hier gepresenteerde aanvullingen werden verwerkt. Het blijft nu vaak een heel geblader en gezocht in de verschillende delen.

FARKAČ, J., 2011. – *Icones insectorum europae centralis. Coleoptera: Carabidae: Carabinae. Folia Heyrovskyana* B 14: 1-21. €14 ISSN 1801 7150

In 2011 verschenen één deeltje in deze serie met fotoplatten van de Midden-Europese keverfauna. Ondanks de beperkte scope van deze aflevering, waarin slechts de genera *Calosoma*, *Carabus* en *Cychrus* aan bod komen, is het aantal afgebeelde exemplaren (123) toch nog aanzienlijk door de vele ondersoorten die werden opgenomen. Bij *Carabus violaceus* zijn dit er bijvoorbeeld acht. De kwaliteit is van foto's is van het gebruikelijke hoge niveau.

FOSTER, G.N. & L.E. FRIDAY, 2011. – *Keys to adults of the water beetles of Britain and Ireland (Part 1). (Coleoptera: Hydradephaga: Gyrinidae, Haliplidae, Paelobiidae, Noteridae and Dytiscidae). Handbooks for the Identification of British Insects* 4(5): i-iv, 1-143. Royal Entomological Society, London. €28 ISBN 978 0 901546 93 7

Naast het deel over kortschilden van Lott & Anderson (zie onder) verscheen er in 2011 nog een keverdeel in deze reeks. Dit deel over de adephege waterkevers is echter iets anders van opzet. Naast de gebruikelijke nadruk op de determinatie, krijgt ook de Britse verspreiding de nodige aandacht. Zoals in deze reeks gebruikelijk, zijn de tabellen rijkelijk voorzien van zeer duidelijke tekeningetjes, die het gebruik van de tabellen, zeker voor de beginner, zeer vergemakkelijken. Niet alle Nederlandse soorten zijn echter opgenomen, opletten dus. Zo ontbreken de schrijvertjes *Aulonogyrus concinnus* en *Gyrinus colymbus*, de watertreder *Haliplus fulvicollis* en de waterroofkevers *Bidessus grossepunctatus*, *Yola bicarinata*, *Hydroporus notatus*, *Deronectes platynotus*, *Ilybius neglectus*, *Rhantus latitans*, *Colymbetes paykulli*, *Graphoderus austriacus* en *Dytiscus latissimus*.

Bij de soortteksten vormt een (zeer) gedetailleerde bespreking van de Britse verspreiding de hoofdmoot. Onoverzichtelijk is hier dat de gepresenteerde informatie niet met behulp van tussenkopjes (bijv. soortbeschrijving, habitat en verspreiding) is onderverdeeld, maar dat alles ongestructureerd is opgesomd.

Als toetje is een familietabel voor de aquatische Coleoptera opgenomen alsmede 19 bladzijden met kleurenfoto's van geprepareerde exemplaren van alle behandelde soorten. Deze platen zijn goeddeels gebaseerd op deel 9 en 11 uit de reeks *Icones Insectorum Europae Centralis*.

LÖBL, I. & A. SMETANA (EDS), 2011. – *Catalogue of Palaearctic Coleoptera. Volume 7. Curculionoidea I*: 1-373. Apollo Books, Stenstrup. €80 ISBN 978 87 88757 93 4

Dit op één na laatste deel van de Palaearctische kevercatalogus is opvallend dunner dan de tot nu toe verschenen delen. Dit eerste deel over de superfamilie Curculionoidea beslaat maar 373 pagina's. Behandeld worden de families Nemonychidae, Anthribidae, Belidae, Rhynchitidae, Attelabidae, Brentidae, Apionidae, Nanophyidae, Brachyceridae, Dryophthoridae, Eirrhinidae, Raymondionymidae en een drietal subfamilies van de Curculionidae, namelijk Platypodinae, Scolytinae en Baridinae. De gehanteerde familieconcepten wijken daarmee af van die welke in de recente Nederlandse catalogus werden gehanteerd: het aantal onderscheiden families is aanzienlijk groter. Zo worden de Apionidae hier niet als subfamilie van de Brentidae opgevat, maar als zelfstandige familie. Slechts van Belidae, Brentidae, Brachyceridae en Raymondionymidae komen er geen soorten in ons land voor.

De eigenlijke catalogus woord vooraf gegaan door 26 pagina's met 'New acts and comments' en 41 pagina's met errata op eerdere delen. Ik noem hier ook vast een verbetering op dit deel: *Hylesinus toranio* (d'Anthoine in Bernard, 1788) moet zijn *H. taranio* (Danthoine in Bernard, 1788). Ook in de Nederlandse catalogus is de soortnaam foutief gespeld. De prijs van dit deel is aan de geringe omvang aangepast.

LOTT, D.A. & R. ANDERSON, 2011. – *The Staphylinidae (rove beetles) of Britain and Ireland. Part 7 & 8: Oxyporinae, Steninae, Euaesthetinae, Pseudopsinae, Paederinae, Staphylininae. Handbooks for the Identification of British Insects* 12(7): i-iv, 1-340. Royal Entomological Society, London. €57 ISBN 978 0 901546 92 0

Een zeer omvangrijk en belangrijk deel in deze reeks van determinatietabellen dat een aantal kortschildkeversubfamilies behandelt, waaronder de soortenrijke Steninae, Paederinae en Staphylininae (in ons land vertegenwoordigd met resp. 78, 63 en 185 soorten). In 2009 verscheen in deze reeks van de hand van wijlen D. Lott een deel over de Oxytelinae (zie Sektie Everts Info 92). Ook dit deel is rijkelijk voorzien van eenvoudige, doch functionele lijntekeningetjes. De afbeeldingen van de mannelijke *Stenus*-genitalen komen blijkbaar uit een andere bron en zijn van hoge kwaliteit. Behalve de sleutels zijn er ook uitgebreide soortbesprekingen die voornamelijk uitgebreidere beschrijvingen van de behandelde soorten bieden. Daarnaast is er hier nog aandacht voor de habitatkeuze en verspreiding op de Britse Eilanden. Dit deel bevat ook een sleutel tot de subfamilies van de kortschildkevers sensu lato. Afgesloten wordt met 32 platen met habitusfoto's in kleur van 190 soorten. Deze publicatie vormt door het gebruik van vele originele kenmerken en afbeeldingen een prima aanvulling op de gebruikelijke Midden-Europese determinatieliteratuur. Wel is het zo dat een aantal Nederlandse soorten niet behandeld wordt. Weest op uw hoede!

OTERO GONZÁLES, J.C., 2011. – *Coleoptera. Monotomidae, Cryptophagidae. Fauna Iberica* 35: 1-365. Museo Nacional de Ciencias Naturales, Madrid. €4 ISBN 978 84 00 09386 0

Deze geheel Spaanstalige monografie behandelt de Iberische soorten van de families Monotomidae en Cryptophagidae. Over deze families met voornamelijk kleine tot zeer kleine soorten wordt relatief weinig gepubliceerd, zeker waar het de Zuid-Europese fauna betreft. Om die reden alleen al zou dit een interessante publicatie moeten zijn. Voorzien van tabellen en uitgebreide soortbesprekingen. Door het ontbreken van veel Nederlandse soorten is dit boek als determinatiewerk voor onze fauna van weinig belang, in ieder geval voor de Cryptophagidae. Van de 21 Nederlandse Monotomidae ontbreken er twee: *Rhizophagus grandis* en *Monotoma quadricollis*. Het gehele boek is rijkelijk voorzien van illustraties in de vorm van zwart-wit tekeningen. Van elke soort zijn doorgaans habitus, genitaliën en enkele detailtekeningen opgenomen. Wat opvalt is dat de gebezigde stijl niet bij alle soorten consequent is doorgevoerd. Zo is bij de soorten van het genus *Atomaria* de afbeelding van de aedeagus soms een kale lijntekening, soms een meer gedetailleerde lijntekening waar ook alle borstels en haartjes zijn ingetekend, maar soms is het geheel nog gedetailleerder door het gebruik van een stipptechniek. Dit maakt het onderling vergelijken van de afgebeelde onderdelen zeer lastig. Ook lijken sommige habitustekeningen minder goed getroffen. Enkele soorten zijn zelfs niet goed herkenbaar.

Financiële stand van zaken eind 2013

Het totale bedrag op de rekeningen van de Sektie Everts bedroeg op 31 december 2013 € 2.242,62. Een groot deel van dit bedrag stond op een spaarrekening. Buiten deze rekeningen is er geen kas of andere middelen. Wel zijn er nog achterstallige contributies: €210,- over de jaren 2011-2013.

Jaar 2013

In 2013 zijn door het jubileum van de Sektie extra kosten gemaakt. De NEV heeft een bijdrage geleverd voor het jubelweekend in Zuid Limburg en er zijn op bijeenkomsten postzegels en materialen verkocht. Toch zijn de middelen van de Sektie het afgelopen jaar gedaald met €427,-.

Contributie 2014: €7,50

Heb je de contributie 2014 nog niet overgemaakt? Of die van vorige jaren nog niet? Maak dan dit geringe bedrag per direct over op IBAN NL95INGB0004058536, Sektie Everts, Amsterdam.

De penningmeester